

se svěřil. Zodpovědnosti za opomenutí nelze zprostiti lázeňského sluhu ani tehdy, když nemocný své z počátku pronesené stížnosti neopakoval a obal nechal po předepsanou dobu na sobě, a nelze v tom spatřovati spoluzavinění nemocného, pokud nelze u něho předpokládati znalost zvláštní povahy píšťanských bahenních obalů a hrozící mu spálení. Zásadně jest proto schváliti právní názor odvolacího soudu, že u lázeňských sluhů, tudíž i u žalovaných, lze spatřovati nedopatření podle §§ 1295, 1297 a 1299 obč. zák. v tom, že nic nezařídili na stížnosti žalobcovy, že ho obal pálí, při čemž jest bezvýznamné, zda si žalovaný každému sluhovi stěžoval jen jednou, neboť, jak svrchu bylo dolíčeno, vyžaduje povaha píšťanských bahenních obalů zvláštní obezřetnosti a opatrnosti zodpovědných lázeňských sluhů, které podle zjištění odvolacího soudu v souzeném případě žalovaní nepoužili. Neprávem vytýká dovolatel tomuto zjištění rozpor se spisy, neboť jest v souhlasu s výsledky důkazů, o něž se opírá. Otázka zavinění žalovaných lázeňských sluhů jest otázkou právní, jejíž řešení jest vyhraženo soudu, názor svědka Josefa H-a co do této otázky nepřichází proto v úvahu. Námitkou dovolatelů, že by spálenině nebylo bývalo zabráněno ani, kdyby byl obal k stížnosti žalobcově ihned otevřen, není třeba se zabývati, ježto bylo zjištěno, že si stížností žalobcových nepovšimli a obal neotevřeli. Právem proto uznal odvolací soud žalobní nárok co do důvodu po právu, neboť žalovaná obec v řízení první stolice nenamítala, že za zavinění svých zřízců není zodpovědna, a bude věcí procesního soudu, aby zjistil žalobní nárok co do jeho výše.

Čís. 13362.

Zákonný článek XXV:1900 a min. nařízení 27.483/1901 byly zrušeny § 253, třetí odstavec, zákona ze dne 10. října 1924, čís. 259 sb. z. a n.

Bylo-li pravoplatně rozhodnuto, že k projednání sporu jest příslušným soud v historických zemích vzhledem k úmluvě o příslušnosti, jest míti za to, že se strany chtěly i po hmotněprávní stránce podřídití zákonům platným pro tento soud.

(Rozh. ze dne 10. března 1934, Rv I 355/32.)

Žalovaný, bydlící na Slovensku, koupil od žalující firmy v R. v Čechách secí stroj. Strany ujednaly, že pro spory z objednávky tohoto stroje jest bez ohledu na výši pohledávky příslušný okresní soud v R. v Čechách. Žalobě o zaplacení kupní ceny za dodaný secí stroj procesní soud první stolice (okresní soud v R. v Čechách) vyhověl. Odvolací soud žalobu zamítl. Důvody: Nesprávně řešil procesní soud otázku, zda obchod, o nějž jde, jest zmatečný čili nic. Žalovaná strana namítla již v první stolici nicotnost kupní smlouvy podle § 4 zákonného článku XXV:1900 a § 6 nařízení uherského ministerstva obchodu čís. 27.483 z roku 1901. K této nicotnosti jest hleděti z úřadu. Podle cit. zákonného ustanovení jsou nicotnými kupní smlouvy ohledně hospodářských strojů včetně motorů, nebyl-li podpis kupitele ověřen na

obecním úřadě, jde-li o kupitele malorolníka. Z objednacího listu je patrné, a není ani stranami popřeno, že podpis žalovaného obecním úřadem ověřen není. Předmětem obchodu jest secí stroj, následkem toho hospodářský stroj ve smyslu citovaných zákonných předpisů. Že žalovaný tento stroj koupil k dalšímu prodeji, nebylo žalující stranou prokázáno. Zbývá proto jen řešiti otázku, zda žalovaný jest malorolníkem ve smyslu dotyčného zákonného ustanovení. V dalším dovodil odvolací soud, že žalovaný jest malorolníkem.

Nejvyšší soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc odvolacímu soudu, by o ní znovu jednal a rozhodl.

Důvody:

Nižší soudy posuzovaly věc podle zák. čl. XXV:1900 a nařízení bývalého ministerstva obchodu čís. 27.483 z roku 1901, podle nichž objednací list o hospodářských strojích, byl-li objednatelem malý zemědělec, musel býti podepsán v přítomnosti obecního starosty, předpokládajíce shodně s rozhodnutím sb. n. s. čís. 9638 jejich platnost. Na tomto názoru nelze však setrвати. Zákonným článkem XXV:1900 byla pozměněna ustanovení § 50 zákonného článku XVII:1884 (živnostenský řád uherský) v otázce sbírání objednávek. Jím byla ustanovení § 50 zák. čl. XVII:1884 zrušena a na jejich místo nastoupily jeho předpisy, takže se staly součástí zákona XVII:1884. Nařízení čís. 27.483 z roku 1901 jest prováděcím nařízením k zák. čl. XXV z roku 1900. Zákonný článek XVII:1884 uh. a všechna nařízení vydaná na jeho základě byla však zrušena § 253 odst. (3) živnostenského zákona pro Slovensko a Podkarpatskou Rus čís. 259/1924. Tím pozbyl platnosti též zák. čl. XXV:1900 jako součást a doplnění zák. čl. XVII:1884 a pozbylo platnosti i nařízení bývalého uherského ministerstva obchodu čís. 27.483 z roku 1901. Nový živnostenský zákon pro Slovensko a Podkarpatskou Rus (§§ 74, 76, 77) a vládní nařízení čís. 110/1925 nepřevzaly ustanovení zmíněných zrušených předpisů.

Nehledě k otázce platnosti těchto předpisů, nebylo by vůbec lze věc podle nich posuzovati, poněvadž platily jen pro Slovensko a Podkarpatskou Rus, kdežto věc, o níž jde, nelze posuzovati podle slovenského práva. Proto netřeba ani uvažovati o tom, zda platilo o sporné koupi stroje min. nař. čís. 4838/1916 ME, jímž byly upraveny splátkové obchody s hospodářskými stroji a podle něhož (§ 5) byly nicotny úmluvy, jež odporovaly předpisům tohoto nařízení, neboť i tyto předpisy platily jen pro Slovensko a Podkarpatskou Rus. Věc jest posuzovati podle práva platného pro země Českou a Moravskoslezskou. Neboť srovnávanými usneseními obou nižších soudů bylo pravoplatně rozhodnuto, že okresní soud v R. v Čechách je příslušný k projednání rozhodnutí tohoto sporu a to proto, že strany ujednaly, že pro spory, které by vznikly z objednávky stroje, je bez ohledu na výši pohledávky příslušný jmenovaný okresní soud. Nejvyšší soud musí tedy vycházeti z toho, že tato úmluva o příslušnosti okresního soudu v R. je platná. Z ní pak nutno usuzovati, že se strany chtěly i po hmotněprávní stránce podřídití zákonům platným pro tento soud, to jest zákonům platným v zemi České

a Moravskoslezské. Proto jest podle § 37 obč. zák., jenž platí podle obdoby (§ 7 obč. zák.) i pro mezimístní právní poměry, použití na souzený případ těchto zákonů, podle nichž proti platnosti sporné koupě není námitek.

Čís. 13363.

Převzetím knihovního dluhu ze zápůjčky poskytnuté pivovarem hostinskému nebyl o sobě převzat i závazek hostinského k odběru piva výhradně z věřitelova pivovaru a ke splácení dluhu jen příplatkem na kupní cenu za odebrané pivo.

Ručení nabyvatele podle § 1409 obč. zák. nevztahuje se na osobní závazky zcizitelovy, jež podle své povahy převod nepřipouštějí. Nevztahuje se zejména na závazek zcizitele ke splácení zápůjčky jen odběrem piva.

(Rozh. ze dne 10. března 1934, Rv I 1158/32.)

Žalobce koupil od Františka Š-a hostinec, na němž vázla pro žalovaný pivovar pohledávka ze zápůjčky. Tuto pohledávku žalobce převzal a nabídl napotom její zaplacení žalovanému pivovaru. Žalovaný pivovar nepřijal nabízené placení, odvolává se na to, že podle dlužního úpisu poskytl zápůjčku předchůdci žalobcovu Františku Š-ovi s tím, že František Š. bude odebírat pivo výhradně od žalovaného pivovaru a že bude spláceti zápůjčku příplatkem 10 Kč k ceně za každý odebraný hektolitr piva a že žalobce o tomto závazku Františka Š-a věděl. Žalobce, složiv pak zapůjčený peníz na soudě, domáhal se na žalovaném pivovaru, by byl uznán povinným podepsati výmazní listinu, že pohledávka žalovaného za žalobcem byla již zaplacená a že vzhledem k tomu žalovaný svoluje, by byl proveden výmaz zástavního práva pro tuto pohledávku. O b a n i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Žalovaná strana namítla proti žalobnímu nároku, že žalobce převzal od Františka Š-a, jenž mu hostinec čp. 7 v B. prodal, závazek k odběru piva a ke splácení zápůjčky příplatkem 10 Kč k ceně za každý odebraný hektolitr piva. Pro zápůjčku žalovanou stranou Františku Š-ovi dne 25. června 1928 poskytnutou bylo vloženo právo zástavní ve vl. č. 7 poz. kn. pro kat. území B., nebyl však zapsán ve hlavní pozemkové knize závazek k odběru piva a nestal se tedy věcným závazkem. Původní ujednání o závazku k odběru piva a o splácení zápůjčky při tomto odběru váže jen smluvníky a ty, kdož závazek osobně převzali. Žalobce podle kupní smlouvy ze dne 12. září 1930 převzal jen dluh ze zápůjčky na srážku kupní ceny k zaplacení a zúročení, ale tím se nestal ještě osobním dlužníkem žalované strany a nemá v té příčině rozhodující význam, že žalovaná strana již po podání žaloby, ve které žalobce uvádí, že závazek k odběru piva nepřevzal, vyslovuje dopisem ze dne 26. února 1931 souhlas s převzetím dluhu, neboť zaslání tohoto dopisu nepředcházelo ani se strany žalobce ani se strany prodávajícího Františka Š-a prohlášení ke straně žalované, že žalobce přebírá závazek k odběru piva u žalované strany. Aby